

# Školní preventivní strategie

2024 – 2029

**Název školy**, pro kterou platí tato školní preventivní strategie:

ZŠ Veselá, okres Rokycany, příspěvková organizace

**Adresa školy:** Veselá 38, Rokycany 33701

**Jméno a příjmení ředitele školy:** Mgr. Dana Pavlovská

Obsah:

- I. Stručná charakteristika dokumentu
- II. Stručná charakteristika školy
- III. Poradenští pracovníci ve škole a jejich kompetence
- IV. Typy prevence
- V. Cílové skupiny
- VI. Cíle školní preventivní strategie
- VII. Způsoby realizace
- VIII. Způsoby hodnocení
- IX. Přílohy

## **I. Stručná charakteristika dokumentu**

Školní preventivní strategie (ŠPS) je dlouhodobý program primární prevence rizikových projevů chování žáků. Je zařazen do školního vzdělávacího programu a slouží jako podklad pro zpracování ročního Minimálního preventivního programu školy.

Podporuje zdravý životní styl, pomáhá jedincům z ohrožených skupin při ochraně jejich lidských práv, usiluje o snížení výskytu rizikového chování u žáků na naší škole.

Je zaměřený především na primární prevenci proti záškoláctví, násilí, šikaně a kyberšikaně, proti užívání návykových látek, kriminalitě a vandalismu, proti netolismu, rasismu a dalších projevů rizikového chování žáků.

Doba platnosti: 5 let

## **II. Stručná charakteristika školy**

Základní škola ve Veselé má téměř 200letou tradici. Jedná se o malotřídní školu se třemi třídami, ve kterých se společně vyučují žáci 1. - 5. ročníku základní školy. Škola zajišťuje výuku pro děti z obcí Veselá, Nevid a Raková. Prostředí školy umožňuje dětem klid, pohodu, zdravý pobyt venku, individuální přístup pedagogů, kamarádské vztahy v kolektivu, které zde spontánně vznikají. Výsledky žáků při přijímacích zkouškách na gymnázium a při přechodu na druhý stupeň základních škol signalizují rodičům budoucích školáků dobrou úroveň školy. Aktivní spoluprací s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Rokycanech zajišťujeme výhody malotřídní školy i pro děti s horší adaptabilitou či různými specifickými poruchami, ať už učení nebo chování. Škola je v současné době zajištěna plně aprobovanými učitelkami, které se dále vzdělávají. V obou učebnách jsou počítače s bohatým programovým vybavením, připojením k internetu a interaktivní tabulí. Vzhledem k vyššímu počtu žáků využíváme pro výuku i školní jídelnu, kterou jsme za tímto účelem rovněž nově vybavili interaktivní tabulí a žákovskými lavicemi. V odpoledních hodinách zajišťuje program pro děti školní družina. Jsou vytvořeny podmínky pro kvalitně fungující malotřídní školu s výborným klimatem, přátelskými vztahy mezi žáky a učiteli založenými na vzájemné důvěře a úctě. Kapacita školy je stanovena na 50 žáků.

## **III. Poradenští pracovníci ve škole a jejich kompetence**

### **Výchovný poradce**

Věnuje se hlavně problematice kariérového poradenství a procesu integrace žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, včetně žáků nadaných.

### **Školní metodik prevence**

Věnuje se především oblasti prevence sociálně nežádoucích jevů.

### **Třídní učitelé**

Pracují s třídním kolektivem.

Výše uvedení pracovníci budou poskytovat poradenskou a konzultační podporu žákům a jejich rodičům. Jejich činnost a spolupráci zastřešuje a kontroluje vedení školy.

Odbornou metodickou podporu poradenským pracovníkům ve škole poskytují především PPP, SPC a další odborná pracoviště.

Jednotlivé kompetence najdeme ve vyhlášce 72/2005 Sb. (Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních) a v metodickém doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 2129/2010-28.

### **Výchovná komise**

Bude řešit závažnější problémy chování a prospěch žáků. Převážně pak ty problémy, které řešil třídní učitel a následně nedošlo ke zlepšení. Jedná se o rizikové projevy chování jako je šikana, záškoláctví, agresivita, nekázeň, zhoršený prospěch, závislostní chování apod. Cílem není pouze sankcionovat jednotlivé přestupky, ale nastavit především preventivní opatření k potlačení výskytu rizikových projevů chování a nabídnout pomoc při zvládnání těchto problémů. Složení výchovné komise: školní metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitel a ředitelka školy.

## **IV. Typy prevence**

Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům sociálně patologických jevů, případně minimalizovat jejich negativní dopad, včetně dalšího šíření. Nespecifická primární prevence představuje základ a nosný prvek celého systému prevence. Jde o volnočasové aktivity určené nejširším vrstvám dětí a mládeže, umožňující harmonický rozvoj osobnosti jednotlivce. Specifická primární prevence je realizována v rámci podpůrných programů pro rizikové skupiny dětí, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jako prevence vyloučení.

## **V. Cílové skupiny**

### **1. Žáci**

Úkolem třídních učitelů je vybrat konkrétní témata, která budou vycházet ze znalosti dětí a problematiky třídy. Je nutné se zaměřit na stanovení a užívání pravidel soužití mezi žáky a dospělými ve škole, zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti, posilování zdravého sebevědomí, posilování projevů vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry, objevování individuálních odlišností, tolerance. Žáci by

měli zvládnout stres a jeho řešení. Je třeba upozorňovat na dodržování životosprávy. Důležitá je spolupráce v kolektivu a vzájemná pomoc, vůle podřídit se vyšším zájmům, seznámení se a používání pravidel slušného a společenského chování, dovednost chránit se v různých situacích, získat pomoc pro sebe, nebo jiné. Je třeba podporovat komunikaci, diskusi, ekologické myšlení, estetické cítění, relaxaci atd.

## **2. Pedagogičtí pracovníci**

Předpokladem naplňování cílů v oblasti prevence je pedagog vzdělaný, kvalifikovaný, komunikativně, psychologicky a speciálně pedagogicky vybavený. Svou osobností se pozitivně podílí na vývoji sebeuvědomění žáka a je schopen vyučovat za aktivní účasti dětí. Zvyšování odolnosti dětí a mládeže proti rizikovým projevům chování vyžaduje systémovou a koordinovanou přípravu realizátorů preventivních aktivit ve školách a školských zařízeních. Je důležité působení na postoje a dovednosti pedagogů dobrým klimatem školy, společnými aktivitami a prací na společných tématech a pravidlech. Vedení školy v plném rozsahu podporuje Školní preventivní strategii. Je kladen důraz na začlenění problematiky prevence do tematických plánů. Všichni pedagogičtí pracovníci plně respektují Školní preventivní strategii, mají podle předmětů a ročníků zařazena témata primární prevence ve svých tematických plánech. Učitelé do svých tematických plánů, pokud to je možné, zařazují projekty zaměřené na primární prevenci a na posílení sociálních dovedností a upevňování kolektivu třídy.

## **3. Rodiče**

Cílem je aktivní zapojení rodiny i veřejnosti do prevence rizikových projevů chování, a to prostřednictvím dostatečného informování a aktivitami specificky zaměřenými na tuto cílovou skupinu (konzultace, třídní schůzky, MPP, Program proti šikaně, Program proti záškoláctví, nástěnky, letáky, webové stránky, atd.). Nezbytné jsou také poradenské akce a aktivity pro rodiče a snahy o navázání atmosféry důvěry při řešení problémů obecných i osobních.

## **VI. Cíle školní preventivní strategie**

### **1. Dlouhodobé – zaměřené na všechny cílové skupiny**

- poskytovat poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy
- prohloubit a zlepšit komunikaci mezi školou a rodiči.
- poskytovat metodickou podporu učitelům

- sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit zázemí pro jejich vytváření a realizaci
- zkvalitnit práci třídního učitele a ostatních pedagogů ve smyslu kladného působení na žáky ve výchovně vzdělávacím procesu i při mimoškolních činnostech
- upevňovat a dodržovat zásady zdravého životního stylu a rozvíjet sociální a komunikační dovednosti
- snížit násilí mezi žáky a zvýšit bezpečnost žáků ve škole
- naučit se respektu a toleranci k ostatním
- posilovat u žáků sebepoznání, zdravé sebevědomí a vzájemné porozumění
- pravidelně uskutečňovat schůzky školního preventivního pracoviště ve složení ŘŠ, VP, MP

**2. Krátkodobé** - vyplývají z dlouhodobých cílů a jedná se o konkrétní aktivity a činnosti jednotlivých osob či skupin, jsou obsahem Minimálního preventivního programu na daný školní rok

- předcházet rizikovým projevům chování
- nutnost využít zásad včasné intervence a dodržovat společně dohodnuté postupy

## **VII. Způsoby realizace**

### **1. Ve vyučovacích hodinách (Prv, Př, Čj, TV a další)**

Rozvoj sociálních dovedností dětí prostřednictvím různých motivačních her. Mezi tyto dovednosti patří aktivní naslouchání, relaxace, sebepoznání, sebepojetí, verbální a nonverbální komunikace, kooperace, empatie, interakce, soutěžení, rozhodování a řešení konfliktů.

#### **Budou zařazena především tato témata:**

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Hygienické zásady a návyky
- Vhodné využívání volného času
- Problematika alkoholu a kouření (4. a 5. ročník)

### **2. Na třídnických hodinách (min. 5x ročně)**

Budou sloužit k pravidelnému věnování času třídnickým záležitostem, aktuální problematice třídy a prohlubování spolupráce a vzájemného poznávání a respektování.

### **3. Adaptační kurzy a školy v přírodě (dle zájmů dětí a potřeb školy)**

Budou zaměřeny na prvotní seznámení třídních kolektivů, dále na jejich stmelení a samozřejmě na rozvoj sociálních dovedností dětí.

### **4. Jednorázové aktivity primární prevence (dle potřeb dětí, aktuální situace a nabídky)**

Budou realizovány v souladu s Minimálním preventivním programem prostřednictvím státních organizací (Policie ČR...) a dalších organizací poskytujících, programy primární prevence patologických jevů.

### **5. Volnočasové aktivity (dle zájmu dětí)**

- zájmové kroužky
- kulturní a sportovní akce školy
- společenské akce s rodiči (odpoledne s rodiči, ...)

## **VIII. Způsob hodnocení**

Hodnocení bude probíhat formou závěrečných zpráv ŠMP a VP na konci školního roku. Zprávy mohou obsahovat srovnání, statistiky, dotazníky nebo jiné zpětné vazby.

Ve Veselé dne 27.8.2024

Mgr. Lenka Krákorová, metodik prevence

Mgr. Dana Pavlovská, ředitelka školy

## **IX. Přílohy**

1. Krizové plány pro řešení rizikového chování žáků
2. MPP
3. Seznam kontaktů

č. j. 17/2024